

(A) برخه: د ځنګلدارۍ معرفت او پیژندګلو

Recognizing the Importance of
Forests

دریم لوست: د ځنګلونو د درک او
پیژندګلو اهمیت یا ارزښت

اصطلاحات

- ◆ Reserved forest land د محفوظ ځنگل لپاره ځمکه
- ◆ Timberland ونې لرونکی ځمکه
- ◆ Total forest land کامل یا بشپړ ځنگل ځمکه
- ◆ Urban forestry بناري ځنگلونه
- ◆ Veneer د لرګي مخه
- ◆ Forest ځنگل
- ◆ Forest canopy د ځنگل سپره سایبان ، د ځنگل سپره
- ◆ Piling پایه ګاني یا ستنې
- ◆ Pulpwood نرم لرګي په ځانګړي ډول د کاغذ جوړونې لپاره

ځنگلونه څه اهميت يا ارزښت لري؟

◆ وني د تل لپاره د بشر په پرمختگ او نيك بختي كې نفوذ او تاثير درلودلی دی .

◆ له ونو څخه غذا يا خوراکه، درمل، غوړي، سرپناه، سوپړی، وسایل او نور شيان د ضرورت په اساس جوړيږي .

◆ یو وخت ۶۰ فیصده یا سلنه ځمکه د ځنگل پواسطه پوښل شوي وه. خو د مدنیت او په ښار کې د ژوند کولو همدارنگه په دې سبب چې پراخه ساحه د زراعتي کښت، معادن، ښارونو، او سرکونو په خاطر له ځنگلونو څخه پاکه شوه.

◆ نن ورځ تقریباً ۳۰ فیصده یا سلنه ځمکه هم د ځنگل پواسطه پوښل شوي ده.

خنځلونه څه اهميت يا ارزښت لري؟

◆ خنځلونه زموږ د نړۍ لپاره د ډير زيات اهميت يا ارزښت وړ دي .

◆ لرگي له اومه يا خامو موادو څخه عبارت دي چي له خنځل څخه په لاس راځي، چي بي شميره توليدات او مصنوعات له هغې څخه جوړيږي، لکه کورونه، فابريکي، دفترونه او داسې نور..

ځنگلونه څه اهميت يا ارزښت لري؟

◆ **ځنگل (forest)** د ونو له ژوندۍ اتجماع يا ټولني څخه عبارت ده چي يو له بل سره په پيچلي يا گنډلي توگه يو له بل سره متقابله اړيکه لري چي په هغي کي حيوانا يا څاروي او نباتات هم د ژوند کولو توان لري .

◆ د ونو څخه لرونکی ځمکه (**Timberland**) له ځنگلي ځمکي نه عبارت ده چي له ۰،۵ متر مکعب څخه په زياته اندازه لرگي توليدولو توان او قدرت په هر ۰،۴ هکتاره ځمکه کي د يو کال په موده کي ولري او د هغي په پري کولو کي ممناعت شتون ونه لري..

ځنگلونه څه اهميت يا ارزښت لري؟

- ◆ افغانستان د ۱،۳۵۲،۰۰۰ هكتاره ځنگلي ځمكه لري دا هيواد د لرگو له وارداتو سره تړاو لري يا تړلی دی. د محفوظ ځنگل ځمكه (**Reserved forest land**) داسي تعريفيري چي د هغي پري كول ممنوع وي. .
- ◆ د ځنگل نوره ځمكه، له هغه ځمكي څخه عبارت ده چي د ونو لرونكي وي ولي د زيرمه يا ذخيره كولو ډيره كمه اړتيا هم نه پوره كوي. .

ځنگلونه څه اهميت يا ارزښت لري؟

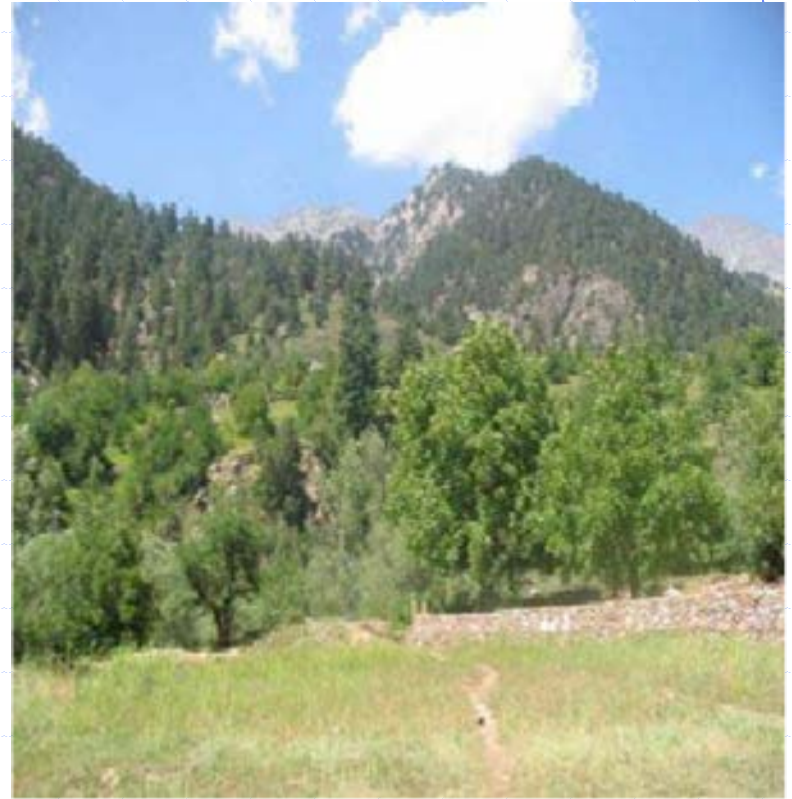
- ◆ د ځنگل كامله يا بشپړه ځمکه (Total forest land) د لرگي لرونکو ځنگلونو (timberland) له مجموعي نه عبارت دی، د ځنگل محفوظه ځمکه او د ځنگل نوري ځمک ي څخه (other forest land) عبارت ده .
- ◆ له شک څخه پرته د افغانستان د ځنگلدارۍ د اداري انکشافی عملي کړني یو اندازه کافي وخت ته اړتیا لري، افغانستان ددي توانايي لري ترڅو چي هغه ورځ راورسيږي چي د وړاداتي لرگيو پوري ډيره کمه اړيکه يا تړاو ولري .

خنگلونه څه اهميت يا ارزښت لري؟

◆ د خنگلونو ټولنو يا اجتماع گانو قدر او ارزښتونه له هغه گټو څخه دي چي د ساعت تيري او تفريح لپاره له کور نه د باندي ځمکه برابروي لکه: ښکار کول، د کبانو نيول، د طبيعت مطالعه کول، د اردو د استقرار لپاره ځای، ميلي، پياده تگ لپاره لاري او د طبيعي منظر و ارزښت د الهي ورکړو په شکل سره .

د ونو گټور تاثيرات څه دي؟

◆ ددي سره ، سره چي
ځنگلونه زيات گټي د
توليد په برخه كي لري،
وني نور ارزښت هم
لري .



◆ د افغانستان د نورستان په سيمه د
ځنگل منظره

د ونو گټور تاثيرات څه دي؟

- ◆ **ځنگلونو په پراخه ساحه کي اقليم نه متاثره کيږي، ولي په وړو ساحو کي ځنگلونه کولی شي چي په اقليمي شرايطو باندې تاثير وکړي .**
 - **ځنگلونه د حرارت يا تودوخې په درجې، رطوبت يا نم درلو دنې (humidity) او همدارنگه د باد په چټکتيا باندې تاثير لري .**
 - **د چتر يا چترې په شان جوړښت (canopy) ځنگلونه د لمر د مستقيمو وړانگو په مقابل کي يو سپر دی ترڅو چي دا وړانگي په ځنگل ونه لږيږي او په دي توگه د ځنگل فرش د سوري لرونکی کوي يا دهغي لپاره يو چت ډوله جوړښت جوړوي چي دا امر په خپل ذات کي د ځنگل د هوا د حرارت يا تودوخې درجه، د خاوري حرارت درجه او د ځنگل رطوبت ترتاثير لاندې راوړي او ترخپل نفوذ لاندې يي نيسي..**

د ونو ګټور تاثيرات څه دي؟

د ونو شاخې او پاني د باران د منفي تاثير په مخنيوی کي کوښښ کوي، داسي چي پاني او ښاخونه د باران قطري د چک په شکل (څخيدل) په ځمکه باندي لويږي، نه دا چي باران په يو ځايي شکل سره په ځمکه لويږي. کله چي باران د ځنگل د ځمکي فرش ته رسيري، پس باران د گيايز پوښښ پواسطه (خاوره د گياه او ورستو او قوي حيوناتو لرونکی ده) جذبيري او په دي ترتيب سره د خاوره په سطحه باندي د اوبو له تلو څخه مخنيوی کوي



د ونو گټور تاثيرات څه دي؟

◆ دگياه او هيومس پوښښ (خاوره د گياه او ورسټو او قوي حيواناتو لرونکي ده) ددي سبب کيږي چي خاوره د سوريو درلودونکي وي چي دا امر په خپل ذات کي د اوبو کښيناستل د بستير لاندې (substratum) په هغه حاي کي چي ذخيره يا زيرمه کيږي، ميسر کوي .

د ونو گټور تاثيرات څه دي؟

◆ د ځنګل خاوره په پيره ټيټه توګه نه منجمده کيږي داچي د ځنګل خاوره اکثره د واورې له ويلي کيدو (melting snow) څخه اوبه جذبوي .

◆ د واورې د ويلي کيدو په وروسته والی او د واورې د اوبو جذبیدل خاورې ته، د ځنګلونو د اوبو جريان اوږدوي چي دا عمل د اوبو سيلابي کيدو ته کموالی ورکوي او د لښتنيو او دريابونو د اوبو جريان په يو نواخت ډول سره جوړوي .

د ونو گټور تاثيرات څه دي؟

◆ ځنگلي پوښښ (Forest vegetation) د اوبو جريان د لمر د وړانگو له حرارت څخه په مڪمل ډول سره د سوري په شكل ساتي او په دي ترتيب سره نهرونه او لښتي د لمر له لوړ حرارت يا تودوخي له اخستلو څخه خلاصيري او پاك او غوښتل شوي لښتي د كبانو د ژوندانه لپاره مساعد كوي .

د ونو گټور تاثيرات څه دي؟

- ◆ په ځنگل لرونکو اوبو خپرونکو کې چيرته چې د عملي کړنو کړونو اداره کول په مختاطانه ډول سره صورت نيسي يانيولی دی د ژمي او او اوړی په موسم کې د اوبو له سخت يا شديد جريان څخه مخنيوی کيږي، په دې معني سره چې چې د سيلابونو په کنترول کې مرسته کوي .
- ◆ د ځنگل لښتي او نهرونه معمولاً د کمې اندازې رسوب (sediment) لرونکي وي، حتي د لښتيو د جريان په لويو دورانونو کې..



د ونو گټور تاثيرات څه دي؟

- ◆ د وحشي ځناورو زياتي نوعي او قسمونه (د وحشي حيواناتو عالم) په ځنگل کي پيدا کيږي، چيرته چي هغوي غذا يا خوراکه او خپل سرپناه په لاس راوړي .
- ◆ ځنگلونه د بادونو د تخريب (wind erosion) د کموالی په خاطر ډيره کمه مرسته کوي .
- ◆ د بادونو مدنظر خساري عبارت دي له د خاوري په سطحه کي د اوبو وچيدل او د خاورو له تيت او پرک کيدو څخه عبارت دي. ځنگلونه د بادونو په مقابل کي لکه د ديوال په شکل واقع کيږي او د کورونو له تخريب، مالدارۍ تخريب او تعميراتي لږگي د يخو او گرمو بادونو څخه مخنيوی کوي..

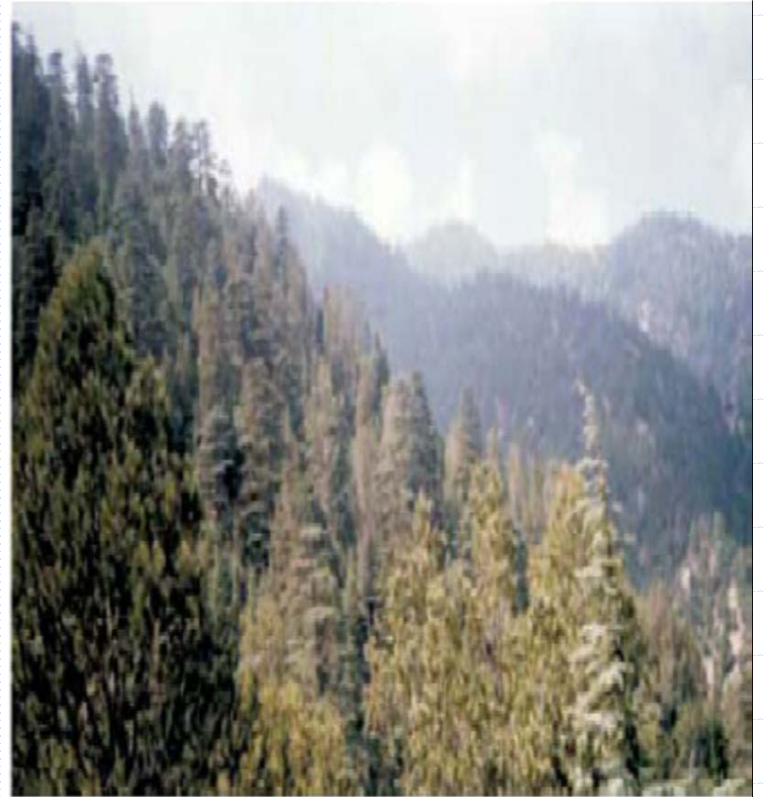
د ځنگل پوښښ - د ځنگلونو وروسته پاتي کيدل د واور ويلي کيدل



ځنگلونه کوم اقتصادي اهميت يا ارزښت لري؟

◆ د ځنگل داری منابع د اقتصادي او اجتماعي يا ټولنيز ارزښت يا اهميت لرونکی دي .

◆ د ځنگل منابع په هغه وخت کي اقتصادي پيژندل کيږي چي عايد او لاسته راوړنه منځته راوړي..



د افغانستان په ننگرهار کي د ځنگل منظره

ځنگلونه کوم اقتصادي اهميت يا ارزښت لري؟

- ◆ د تير لرگي، څرخاي، ساعت تيري يا تفريح، منرالي يا معدني اوبه، کبان او د وحشيانو عالم (wildlife) دا ټول د ځنگل د اقتصادي لاسته راوړني له مثالونوي ا بيلگو څخه گڼل کيږي
- ◆ د ځنگلونو په لويه کچه اقتصادي برخه له مصنوعاتو څخه عبارت ده چي له ونو څخه په لاس باندې راځي .

ځنگلونه کوم اقتصادي اهميت يا ارزښت لري؟

◆ لرگي د تعميراتي
کورونو، اپارتمانونو،
تعميراتو، صنعتي ودانيو
يا ساختمانونو، اخبار،
بکسونو، موبل او
سپورتي تجهيزاتو مهمه
برخه يا جز گڼل کيږي .



ځنگلونه کوم اقتصادي اهميت يا ارزښت لري؟

◆ په ټوله يا ګرده نړۍ کې له کلنيو پري کړي شوو لرګيو څخه نيمايي د پخولو په خاطر استعمالېږي. ځني له دې پري کړي شوو لرګيو څخه په مستقيمه توګه د سوخت يا سوځيدو لرګي په شکل سره سوځول کيږي او ځني له هغې څخه لومړي په ذغال بدلېږي او له هغې نه وروسته د ښار د اوسدونکو پواسطه او صنعتکارانو پواسطه د سوځيدو د مواد په حيث تر استفادي لاندې نيول کيږي.

◆ دافغانستان ۹۵ فيصده خلک لرګي د سوخت لپاره په کار وړي، او همدارنګه په ډيرو نورو ځايونو کې استعمالوي.



د لرگیو څخه ډکي لاری موټري چي سهار
وختي بسارونو ته د حرکت په حال کي دي

◆ د لرگیو یوه په دریمه برخه چي هر کال پري کيږي شامل دي
د نجاری په لرگو (هغه چي قطعه ، قطعه شوي نه وي) چي
وروسته په تعمیراتي موادو باندې بدلېږيو لکه تختي، فني يا
فيبري تختي، د لرگی وړي ټوټي (هغه تخته چي د لرگی له
وړو ټوټو او اري له خاوري نه درسته شوی وي) او د برادې
تختي .

◆ د هغي یوه په شپږمې برخه د کاغذ په خميري (pulp)
تبدیلېږي چي په کاغذي مختلفو تولیداتو کي استعمالېږي .

◆ د ځنگل له ونو څخه تختي، د کاغذ لپاره لرگی، لرگیوه
طبقه (veneer)، رسی یا پیري، د قطار د خط
استحکامات (د ریل خطونه) او سټي جوړیزې.

◆ د لرگی له تختو څخه د مبل (furniture) او نورو
صنعتي شیانو په تولید کې استفاده کېږي.

◆ په افغانستان کې له لرگی څخه د چت په پوښښ،
دروازو، کرکیو او مبل کې استفاده کېږي.

◆ 90 فیصد یا سلنه د چتونو پوښن د لرگی پواسطه صورت نیولی دی.

◆ 99 فیصد یا سلنه دروازي او کرگی له لرگی نه جوړي شوي دي.



ځنگلونه کوم اقتصادي اهميت يا ارزښت لري؟

◆ **د کاغذ جوړونې نرم لړګی (Pulpwood)** له هغه پري کړی شوی او خمیرې (pulp) ته له آماده شوي لړګی نه عبارت دی چې وروسته د کاغذ په تولید کې له هغې څخه استفاده کېږي.

◆ **لرګینه طبقه (Veneer)** د لړګی په نازکې صفحې نه عبارت ده.

◆ **پایه ګاني (Piling)** ګرد او اوږد تیر دی چې په تعمیراتو کې د استحکام (ستتو) په خاطر په کار وړل کېږي.

ځنگلونه کوم اقتصادي اهميت يا ارزښت لري؟

◆ د عين منابعو اجتماعي يا ټولنيز ارزښت لري چې شايد توليدي لاسته راوړنه ونه لري ولي اوس هم د توليد له پلوه چې د جامعي په نفعه وي، ارزښت يا اهميت لري .

■ (اجتماعي يا ټولنيز ارزښتونه په عامه توگه له هغه ارزښتونو نه عبارت دي چې د ښکلا يا زيبايي له ملحوظاتو پوري تړلي وي، لکه د ځنگل د ساحې د منظر او مرغوبيت .

خنگلونه کوم اقتصادي اهميت يا ارزښت لري؟

◆ د خنگل نور مربوطه ارزښتونه په بيولوژيکي ابعادو پوري تړلي دي، لکه د هغه حيواناتو يا خارويو او نباتاتو بي مثله والی (uniqueness) چي په خنگل کي پيدا کيږي .

◆ هغه خنگلونه چي اجتماعي يا ټولنيز ارزښتونه ولري، د راتلونکو نسلونو لپاره د يادگار په ډول سره په ډير اختياط سره ساتل کيږي .

ځنگلونه کوم اقتصادي اهميت يا ارزښت لري؟

- ◆ د دي ځنگلونو ځني ساحي شايد په عين وخت کي په نورو ساحو کي هم د استعمال ځايونه ولري، لکه د ځنگل څخه د تفريح کولو په ډول استفاده يا د بيولوژيکي ښکار ځای جوړول (biological preserves).
- ◆ له ونو څخه ډکه يا مړه ساحه چي مناسبه توپوگرافي ولري د اوبو د ذخيره يا زيرمه کولو لپاره له اوبو څخه ډکيري .

خنگلونه کوم اقتصادي اهميت يا ارزښت لري؟

◆ د منافعو تضاد (Conflict of interests) معمولاً د خنگلي د حکمي د اقتصادي او اجتماعي يا ټولنيز استعمال په منځ کي راځي .

◆ د داسي ساحي نمونه يا بيلگه عبارت له هغو ساحو نه ده چي د اوبو د ذخيره کولو يا زيرمه کولو لپاره له اوبو نه ډکه شوي دي او يا د بنکار کولو لپاره ځانگړي شوي وي داسي ساحي د لرگي په صنعت تر استعمال لاندې نه نيول کيږي .

بناري خنكلونه (urban forestry) خه اهميت يا ارزښت لري

◆ بناري خنكلونه د خنكلونو له برخي خه يوه خانگري
شعبه ده .

◆ بناري خنكلونه له عنعوي خنكلونو سره ورته والی لري
په دي معني سره چي د کرنی او ونو اداره د گټي
رسولو په خاطر جامعي ته صورت نیسي..

بناري ځنگلونه (urban forestry) څه اهميت يا ارزښت لري

◆ بناري ځنگلونه (Urban

forestry) همدارنگه د ونو

سهم يا برخه په اوسني حالت او

راتلونکي کي د فزيولوژي،

سوشولوژيکي او اقتصادي

پلوه، بناري ټولنه يا جامعه په

پام کي نيسي. .



بناري ځنگلونه (urban forestry) څه اهميت يا ارزښت لري

- ◆ وني د کوڅو ، سرکونو او خيابانونو په دوام يا امتداد سره کښت او کرل کيږي .
- ◆ په بنارونو کي له ونو څخه د کورونو ، دفترونو ، د اخستني او پلورني د مرکزونو او پارک ځايونو په ښکلا کي استفاه کيږي .
- ◆ وني په طبيعي ډول سره يا د ډيزاين پواسطه په هديره ، د ښار او پارکونو د شين کمربند په اطرافو کي خپري شوي دي .

د افغانستان په هرات کې د ځنګلونو نمونې يا بيلګې



بناري ځنگلونه (urban forestry) څه اهميت يا ارزښت لري

◆ له بناري ونو او ځنگلونو څخه په زياته اندازه سره
گټي په لاس راځي .

◆ دا گټي يا فوايد عبارت دي له اقتصادي گټي، محيطي
گټي، وحشي عالم (wildlife)، بنکلا او اجتماعي يا
ټولنيزي بنکلا گاني .

■ په بناري محيطونو يا چاپيريالونو کې ونې په مربوطه
عملياتي مصارفو په کمولو باندې مستقيم اقتصادي تاثير
لري .

بنباري ځنگلونه (urban forestry) څه اهميت يا ارزښت لري

◆ د ونو له لويو گټو يا فوايدو يو هم سوري دي، چي
د حرارت يا تودوخې درجه ښکته کړي يا ښکته
کوي.



بنیاری ځنگلونه (urban forestry) څه اهمیت یا ارزښت لري

◆ وني او ځنگلونه د سوری پواسطه د کورونو، ښوونځيو، او تعمیراتو، دفترونو په گرداگرد کي د حرارت یا تودوخې درجه ښکته راوړي او په دې ترتیب سره د انرژي مصرف د هوا سازی د شایسته گی لپاره د اوړی په فصل کي ورته کموالی ورکوي.

◆ وني او ځنگلونه نه یوازي و سوری پواسطه خپله هوا یخوي، بلکي د حرارت یا تودوخې په جذب کولو کي د تعرق (transpiration) یا خولې کولو په پروسه کي هم هوا په غیر له فاصلې (immediate vicinity) یا نژدې ځایونو یخوي.

بناري ڄنگلونه (urban forestry) ڇه اهميت يا ارزڻت لري

◆ پاني غورڇونڪي وني (Deciduous) خپل پاني
د مني په موسم يا فصل کي له لاسه ورکوي، په
دي معني چي په ژمي کي د لمر دورانگو لپاره
زمينه مساعده شي .

◆ له شڪ نه پرته د نور وړانگي په ژمي کي د
سوخت مصارفو ته کموالي ورکوي..

ښاري ځنگلونه (urban forestry) څه اهميت يا ارزښت لري

- ◆ ښاري وني د باد ماتونکو په حيث هم خپله وظيفه يا دنده سرته رسولی شي او په دي ترتيب سره د ژمي د بادونو زور او قوت ته کموالی ورکوي، چي په دي اساس سره د سوخت مصارف او د گرمولو مصارف ټيټيري .
- ◆ باد ماتونکي (Windbreaks) له دي څخه مخنيوی کي چي واوره سرکونو، کوڅو او پارکونو ته لاره بيا مومي .

ښاري ځنگلونه (urban forestry) څه اهميت يا ارزښت لري

- ◆ د ښاري محيط وني له څو ناحيو څخه د خپل تاثير او نفوذ لاندې ځای نيسي .
- ◆ څرنگه چې وني په ځمکه باندې سوی غورځوي، نو په دې بنا د خاورې د حرارت يا تودوخې درجه په اوږې کې يخه او د خاورې د رطوبت د ساتنې سبب کيږي .
- ◆ د رطوبت بقا ياپاښت څرخايونو، چمنونو او گلونو او شنو باغچو ته گټه رسوي..

بناري ځنگلونه (urban forestry) څه اهميت يا ارزښت لري

◆ بناري ځنگلونه د اوبو له پاشلو څخه ساتنه تامين کوي .

◆ دا تاثير په اوبو شيندونکو باندې د اوبو د پاکو منابعو لپاره د خښلو لپاره گټور توب لري. او يا اوبه شيندونکي (watershed) د تفريح کولو لپاره بڼه او غوره ځايونه لري..

ښاري ځنگلونه (urban forestry) څه اهمیت یا ارزښت لري

- ◆ د هغي بله گټه د اوبو د طوفان اداره کول دي چي د هغي سرکشي يا طغيان ته کموالي ورکوي .
- ◆ له کوڅو څخه بي لاري شوو اوبته د ذخيري يا زيرمي د زونونو (storage zones) په لوري هدايت ورکول کيږي، چي دا کار د اوبو د جريان کميت او کيفيت تر تاثير لاندې راوړي..

ښاري ځنگلونه (urban forestry) څه اهميت يا ارزښت لري

- ◆ ښاري وني او ځنگلونه اکسيجن توليدوي او کاربن ډای اکساید په مصرف رسوي .
- ◆ چي دا عمل يا کړنه د ښاري منطقو د هوا په پاکوالي کي مرسته کوي .

بناري ځنگلونه (urban forestry) څه اهميت يا ارزښت لري

◆ د نړۍ په ځنډو او اطرافو کې، د بنار پارکونه او ځنگلونه د وحشي حيواناتو د عالم د ډيرو نوعو او قسمونو لپاره د اوسيدو ځای په بناري ساحو کې داخل تامین کوي .

◆ د متنوع ونو ساتنې او بوټو او د لاندنۍ رستي د نباتاتو (understory) نوعي او د متنوع وحشي حيواناتو نوعي تحریک کوي .

بناري ځنگلونه (urban forestry) څه اهميت يا ارزښت لري

◆ يو له هغه مهمو گټو څخه چې د ونو پواسطه په بناري محيطونو يا چاپيريالونو کې تامین کيږي په ساده ډول سره د هغې بنایست او ښکلا ده .

◆ ښکلا او حسن د بوټو او ونو د انسان په لاس د جوړ شوو ساختمانونو کلک خطونه نرموي او د چاپيريال زړه راښکونکی محیط ته زیاتوالی ورکوي .

ښاري ځنگلونه (urban forestry) څه اهميت يا ارزښت لري

◆ د ښکلا (Aesthetic) او اجتماع يا ټولني پوري
تړلي ارزښتونه د ونو د درستي طرحي يا محل
کولو پوري په ښاري محيطونو کي زياتوالی
پيدا کولی شي .

◆ د پوي وني نوعه له ښاري شرايطو سره توافق
کوي ترڅو چي غوښتل شوی د ليدني او کاري
تاثير تامين کړی .

بناري ځنگلونه (urban forestry) څه اهميت يا ارزښت لري

◆ که چيري وني په منظر او بناري محوطو کي ځای په ځای کړل شي په دي صورت کي د فصل ښکلا او ښايستوالی د ونو بله گټه او ښکلا ده .

◆ وني لکه مگنوليا (magnolia)، هندي شاه بلوط (buckeye) او د سرخک ونه (د سپي ژبئيزو (سگ زبانان) له کورنی څخه) د پسرلی په فصل کي ښکلي گلونه لري، په داسي حال کي چي د افرا وني ښاخ او پانه (foliage) او د فان وني يا غوشه وني (birch) ښاخ او پانه ښکلي او په زړه پوري رنگونه په پانه غورځونکی فصل (منی) کي تامین کوي .

بناري ځنگلونه (urban forestry) څه اهميت يا ارزښت لري

- ◆ که چيري وني په درست ډول سره مطالعه شي، په صحيح توگه ځای په ځای کړل شي او د هغې نه درسته څارنه صورت ونيسي، نو له شک نه پرته وني په پراخه پيمانه د اطرافي محیطونو (urban environments) لپاره د ژوندانه شرايطو ته بهبود بخښي
- ◆ لیکن وني په غیر له درست پلان څخه منفي تاثيرات هم لري..

بیا کتنه او لنډیز

- .1 د ځنگلونو اهمیت او ارزښت تشریح کړئ.
- .2 د ونو ګټور تاثیرات تشخیص او تعین کړي.
- .3 د ځنگلونو اقتصادي اهمیت توضیح او روښانه کړئ.
- .4 د ښاري ځنگلونو اهمیت یا ارزښت بیان کړئ.